

[Justitsministeren.]

gå med til en billighedsretstatning eller noget i den retning, kan man forhandle om i udvalget.

Det ærede medlem hr. Steen var noget forbeholden i sine betragtninger over denne betænkning, der efter det ærede medlems udtalelse stilede efter at finde beviser for, at man burde afskaffe forligskommissionerne. Jeg synes egentlig ikke, det er så mærkeligt. Anledningen til udvalgets nedsættelse var, at utilfredshed havde ytret sig både i rigsdagen og ved juridiske debatter i ca. 25 år. Det ærede medlem sagde videre, at når en institution, en gammel hæderværdig institution, havde stået uangrebet så længe, måtte der være noget ved den. Ja, det er meget rigtigt, men den har jo netop ikke stået uangrebet, for man nedsatte udvalget, fordi den blev angrebet.

Det ærede medlem havde så mange smukke associationer vedrørende de ældre forligsmæglere. Jeg vil indrømme, at da jeg læste betænkningen igennem, tænkte jeg slet ikke på Churchill i den forbindelse, men det er jo ligesom man er indstillet.

Det ærede medlem hr. Niels Pedersen ville, forstod jeg, forbeholde sig sin endelige stilling, og jeg skal kun gøre nogle enkelte bemærkninger i anledning af det ærede medlems udtalelser. Det ærede medlem fremhævede bl. a., at 70 pct. af sagerne kunne forliges, når den indklagede gav møde. Det er netop en af de betragtninger, der har været fremsat overfor forligsinstitutionens arbejde, at for det første møder de indklagede ikke, og for det andet frafalder man på forhånd forligsmægling i en masse sager, så hvor meget den betragtning er værd, er tvivlsomt.

Vedrørende bekostningen, som det ærede medlem hr. Steen forøvrigt også var inde på, er det rigtigt, at de positive udgifter er opført til ca. 160 000 kr., men man må selvfølgelig tage i betragtning, at der også er tale om megen tidsspilde og om udgifter til sagførersalær. Hvad det vil koste, hvis man fremtidig ophæver forligsinstitutionen og lader en del af dens arbejde overgå til dommerkantorerne, er naturligvis vanskeligt at give oplysninger om, men man regner i virkeligheden ikke med, at det vil betyde nogen synderlig forøgelse af dommerkantorerne arbejde. Det vil medføre noget mere skrivarbejde, men på den anden side vil der komme et vist beløb ind i retsafgifter, som muligvis kan opveje udgifterne.

De processuelle regler, som gælder i udlandet, er ikke af samme art som dem, der gælder her. Det ærede medlem hr. Niels

Pedersen mente, man skulle forsøge at opretholde en vis retsenhed med de skandinaviske lande på samme måde, som vi gør på andre lovområder. Jeg er altid tilhænger af så megen skandinavisk retsenhed som muligt også indenfor processens område, men jeg må dog fremhæve, at netop processen tillige med forvaltningsretten er et af de områder, hvor det har vist sig vanskeligst at skabe retsenhed indenfor de skandinaviske lande.

Edel Saunte: Jeg vil gerne erkende, at når man er blevet lidt ældre sagfører, er det ikke ens daglige gerning at give møde i forligsretten, men når man er yngre fuldmægtig eller student på et sagførerkontor, er det et af ens job, at man kommer der, og når jeg tænker tilbage på den tid, da jeg mødte meget i forligsinstitutionen, vil jeg erkende, at det antal gange, hvor jeg så parterne selv, kan tælles indenfor 100 på trods af, at det dog var i 4 studieår, jeg mødte der, og vel også i de første to år af min fuldmægtigtid. Realiteten er, at der gives møde i disse sager ved sagfører, ved sagførerkontorist, ved det særlige kontor, som findes herinde, der f. eks. tager alle birkernes og Københavns forligssager, eller ved den kontorist, der er ansat i forligskommissionen. Hvis det ærede medlem hr. Steen vil påtage sig at tvinge folk til at møde personligt ved forligskommissionen, er der en mulighed for, at den vil komme til at spille en noget større rolle, end den gør i dag, men jeg tror, det vil være uheldigt at indføre en sådan tvang. Vi har i øjeblikket noget af en tvang, idet den person, der ikke møder eller lader møde for sig, må betale 20 kr. i bøde. . . . (*Thisted Knudsen:* 5 kr.!) . . . Han kan få 20 kr.; bøden kan gå helt ned til 4 kr., men er mange gange op til 20 kr. her i København. Det er imidlertid ikke noget, der spiller nogen rolle. Det har blot den praktiske betydning, at de arme mennesker, som ikke kan undvære arbejdslønnen i de timer, hvor de må møde i forligskommissionen, kommer til at betale en bøde, mens de, der har råd til at undvære arbejdslønnen, bliver fri for at betale bøde. De møder ikke deres egentlige modpart i forligskommissionen — hvis de gjorde det, fik de måske noget ud af det —, men de møder et menneske, som i virkeligheden ikke er i stand til, har fuldmagt til eller føler trang til at forlige sagen. Det er kun de små inkassosager, der forliges der — lidt større sager forliges ikke —, og de rene inkassosager forliges også ganske fortræffeligt hos dommeren. Det er jo ikke sådan, at forligsmægling skal bortfalde,